

ACC. N:R. M. 7223 : 1-6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Jonsson
Härad: Frosta Adress: Åsjinge
Socken: Åsjinge Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågelistan N: 1
Skiflesverk.
Olika slags hus.
Gammat typ av skiflesverk.
Hur skiflesverket var byggt.
Andra typer av skiflesverk.
Uppkomsten av sådan hus typ.

M. II: l. 1

Skriv endast på denna sida!

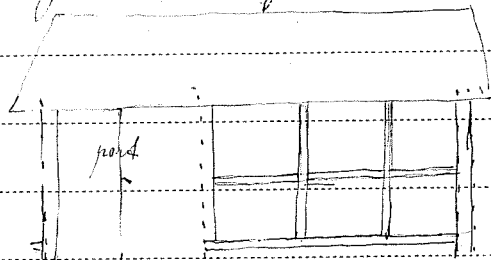
ACC. N:R.

M. 7223 :1.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Smedson
 Härad: Fresta Adress: Åsinge
 Socken: Ö. Åsinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Förelaggen av skiftesverk, var en urgammal typ. Jag minns hus, som var gamla i min barndom, av sådan typ. Ett ställe i Präset som förr i världen hörde till Lethana, om de var Lyby eller Oabyholm, var uthuslängerna i skiftesverk. De kalla de stället biskopastället. Tråkigtvis var de väl uppbyggd av godsken, men när vet jag ej. De var då långt inne 1850. Där var ett sådant som hörde till Präsets beställe. De var så urgammalt så de var nog byggd innan 1800-talet. Men biskopastället var en kringbyggd gård med långa, mycket låga, snarala långer. En bekring av den norra, utmed vägen. Vid porten till väster är gaveln till den östra längan. Boningshuset var mot väder, mitt mot den norra, en lång hänga

där hade bott två familjer. Två hade var sin hälften av stället, de var stort ställe. De längerna var i skiftesverk.

Där var ingen grund utan fodträen låg på marken

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7223 : 2.

Landskap: ..... Skåne ..... Upptecknat av: ..... Annette Larsson .....
 Härad: ..... Frosta ..... Adress: ..... Åjöinge .....
 Socken: ..... Åjöinge ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... 1941 ..... Född år ..... i .....

Där var gamla halmtak som hängde med takhöggen långt ner, så väggarna bleve på så sätt låga. De var nog ske som stolparna var av, både väggar och stolpar vare grova. Där var ju stor skog som hörde till så de var uppsluggat i skogen där. Fodträ och stolpar, samt tvärträ uppsluggat vare inlagrade i varandra. Mitt på väggen var två stolpar. Stolparna var inlagrade i tvärträen. Så var de grova plank som var infälsade i stolparna. Där var i regel två stolpar på var sida, mellan hörnstolparna. De var mycket beroende av brädernas längd.

Di hus som var fähus, eller di som byggts väl, var bräderna väl infälsade i stolparna. Di längerna till de stället, var bräderna väl infälsade. När av längerna har stått kvar till efter 1900, men nu är allt ombyggt. Nu är ju sådana ställe sålda, så blir di ju omändrade, men så länge di till hörde gods, eller kronan var di i gamla tygen. Jag vet ej om baringshuset var i skiffesverk, men di andre längerna minns jag så väl.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M. 7223:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Sonesson
 Härad: Frestad Adress: Åsänge
 Socken: Ö. Åsänge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år i

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

I Sadsrup finns ännu kvar en gammal länge i skifvesverk. Det kan ju ej fastslås åldern, men mycket över 100 år. De har varit ett stort ställe en gång, men kvar står boingslängan och en uthuslänga. Båda är av urgammal typ, mycket långa, och låga. Nu är uthuslängan till ved och fodera, jorden är såld så där är ej kreatur. Där är dörrar på åtminstone tre ställe på sidan. Så längan har varit mycket lång. Där ligger fodraen nere på jorden, de är nog av eke för allt timrat ser hållbart ut. Där är bräderna vänt infäskade i stolparne. De är breda, grova bräder, så på någon del endast fyra behövs i bredd, till väggens höjd. Här kanske finns fler sådana men den har jag sett flera gånger.

Här var ställe förr, och finns enstaka gamla, som där är prort mellan boingslängan och en uthuslänga. I parten, den vägg som är vid båda sidor, eller åtminstone på uthuslängan är i skifvesverk.

Numera tar de bort partarnes så blir väggen också omvändad.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

No 7223: 4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Emette Senes son
 Härad: Frosta Adress: Åsbyvinge
 Socken: Åsbyvinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1941 Född år   i

4
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

Di hus som skiftesverken vara väl sammansatta hade di till vad som hälet, även kreatur. Ett gammalt bruk, när de var vinder och snöyra, så i fähus linte di väggarne inmantill med helm. Men så hus, kallhus di var stätta, där kunde vara öppning mellan bräderna. De kunde även vara så, att ett hus kunde ena halvan, eller mer, vara fält i höj-fogad andra del stätt. De bodde vad di här bärgera i huset.

Den typer av skiftesverk var den äldsta i di gamle husen, de bräder som begagnades till tiggisike var i många hus bok, bägelbräder, därför har di bibehållit sig i urminnes tid. De var ju inga s.k. fackmän som för i tiden byggde, så som nu, di kallades ju enkelt timmermän. Många hade som först beska lärt timmerarbete vid herrgårdar. Men sen storbly blev mera bebyggt, omkr. 1840, 50 och sen alltmer, så var där ju många som var anställda timmermän. Därigenom kom de till bygden ut omkring alltmer, både vandra timmermän, och husbyggare.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R.

M 7223 : 5.

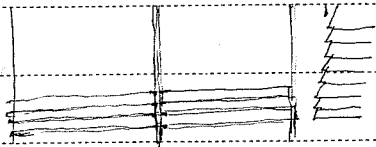
Landskap: Skåne Upptecknat av: Abnetta Lennsson
 Härad: Fågesta Adress: Sjövinge
 Socken: S. Sjövinge Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

5
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES-
 ARKIV

En annan typ av hus, som finns numera, den är nog inte så gammal som den förra. De är väggarna av smala bräder, så är de fästade så, att den ene med kanten vilar på den andra. De är vanliga klivna lingsbräder som fästes på tvären. Där får vara hörnstolpar, trärä, som i föregående.

Där fick vara så pass många stolpar, som brädernas längd, och husets längd. Om huset är så långt som tre bräders längd, så är där två stolpar, förutom hörnstolparne, på dialektet järmeträ.

Bräderna fästes utanpå stolparna, men ändå så, att de inte gick riktigt i höj över stolpen. De förefaller som de är skarvt gjort. Väggarna blir nog täta ändå, när bräderna, på så sätt ena kanten vilar, på den andra, regnet rinner lätt ner åt. Höjden på huset är efter stolpens höjd. De som sättes upp nu är ju såmligen höga, men de gamle var ju inte mer än 4, eller 5 alnar, knappt de.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

No. 7223:6

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annelle Jonsson
 Härad: Frosta Adress: Äspinge
 Socken: Ö. Äspinge Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1941 Född år _____ i _____

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Sådana hus förekommer mest vid större ställe, eller gårdar. Di använd
 ju till lader eller redskapsbus. Den typen är ju inte så urgammel.
 Vid gårdar har de nog förekommit långt innan 1900, di sette ju upp
 flera slags hus typer, di var då med halmtak. Här är näst gammal
 som kan tale om när di var vid den, eller den herrgården di varit med
 om i skiltigt. Så på så sätt har många bruk kommit till allmogem.
 utta som ofta anv. och som tyder härpå, de e ju en härregaurshänge kan ha
 sett upp. Bömmerna börjar å ta ille som härregaurana har de.
 Man kan nog räkna med rätt långt tillbaka den typen av hus.
 Jag har själv sett sådana efter 1900, för omkr 25 år sen.
 Gamla tale alltid om, di sto upp brädeboa. De var små hydder, rehänt i hob-
 satta, om visket grassa eller ej, gick de för de samma. De var bräder, kluv-
 na, eller hela storkar som bara slogs i höjn. De mästar mer kan kallas skjut
 "Di två hiderna kan jag ej besvara jag saknar uppteckningsblad."

Skriv endast på denna sida!